

תגובות הארות והערות ניתן ליצור קשר: 03-6193671 מס' הפלאפון 050-9400202

בשעה 01:30 בלילה, חזרה הבת, וראתה שהאיום התמשש, והדלת נעולה. היא דפקה בדלת, בתחילה בשקט, אבל אט אט הדפיקות התגברו, עד שהפכו ממש למהלומות. האבא יצא אל הבת, כשידיו מלאות במעדנים, עם ספל של מים וקערה, ובידו גמרא מסכת סנהדרין, ואמר לה: "סיכמנו שאם את מאחרת, את לא נכנסת הביתה, אבל בכל זאת את רעבה, הנה הבאתי לך ארוחת ערב, תיטלי ידיים ותאכלי".

הבת התחילה לאכול, כשאביה לידה, וכשראתה את הגמרא בידו, שאלה אותו: "אבא, בשביל מה הבאת לי גמרא מסכת סנהדרין, אתה רוצה שאתחיל ללמוד גמרא!"

אמר לה אביה: "לא, הרב הורה לי שלא להכניס אותך לבית לאחר השעה 12 בלילה, אבל את חושבת שאני אתן לך להיות לבד בחוץ כל הלילה!? הבאתי גמרא, ואני אשב איתך כאן כל הלילה עד הבוקר. אומנם להכניסך לבית אני לא יכול, אבל את בתי, ואני אוהב אותך, ואיני יכול להשאיר אותך לבד בחוץ".

האבא ישב לידה כל הלילה ולמד גמרא, והיא ישבה לידו. כשהאיר היום הכניסה לבית, היא נכנסה לחדרה לישון, ואביה הלך להתפלל תפילת שחרית.

כשקמה הבת, אמרה לאביה: "עד כאן. ראיתי אתמול את המסירות נפש שלך אלי, ראיתי את אהבך הכנה אלי, עכשיו אני יודעת ששום חברה אינה מסורה אלי כמוך, ואני החלטתי לעזוב הכל, ולחזור להיות בתכם אהובתכם כמקודם".

המעשה הזה מלמד אותנו לימוד מוסר מאוד גדול. אנחנו זועקים בחודש אלול פעמים רבות "כרחם אב על בנים". אומנם אנחנו בנים סוררים, סרנו מן הדרך הישרה, אבינו אהובנו הקציף את פניו אלינו – אבל אנחנו צריכים לזכור שאבא שלנו לא עזב אותנו, הוא יצא איתנו החוצה, אבא לא עוזב את ילדיו לבד בחוץ. (ווי העמודים)

מוצא שפתיך תשמור ועשית, כאשר נדרת בפין

מטבע האדם, כאשר הוא במצב רוח טוב ומרומם, מבטיח הרים וגבעות, אך כעבור זמן הוא מתקרר והתלהבותו מצטננת ומקיים את הבטחתו באונס ולא ברצון רק כדי לצאת ידי חובה, לכן אומר הפסוק "מוצא שפתיך תשמור ועשית, כאשר נדרת" כבשעה שהבטחת בשמחה כן תקיים נדרך בשמחה. (צפחית בדב"ש)

הלכות "חודש אלול" משו"ע ומפסקי מרן רבי עובדיה יוסף צוק"ל

י. השומע את הסליחות בשידור ישיר עונה י"ג מידות ואמן ואע"פ שעובר זמן של תוך כדי דיבור אין לחוש לאמן יתומה, ויכול לענות י"ג מידות כי דין השומעים בלוויין כדין הנמצאים בבית הכנסת, ואפילו אם יש מניין בבית הכנסת עדיף לומר עם הלוויין משום ברוב עם (ילקו"י עמ' יח).

יא. מעיקר הדין אם התפילין נכתבו ע"י סופר מומחה אין חיוב לבדוקם לעולם ומזוזות יש לבדוק כל שלוש וחצי שנים. אומנם בימינו שרבו הסופרים שאינם מומחים כראוי טוב שיבדוק תפילין ומזוזות בחודש אלול (יחו"ד א מט).

בדיקה זו אינה של צורת האותיות או יתרות וחסרות אלא עיקר הבדיקה היא שמא נקלפו או נמחקו האותיות ולכן מעיקר הדין יכול כל אחד לבדוק את המזוזה לבד (פת"ש רצא סק"ג).

יב. אם הסיר את מזוזות הבית ומסרם לבדיקה, ויש לו מזוזה אחד בלבד, ידור ויישן באותו חדר. ואם אין לו מזוזה בכל חדרי הבית, לכתחילה יצא מהבית וילך ללון במקום שיש בו מזוזה. ואם אין לו אפשרות לכך, או שהדבר עליו לטורח גדול, רשאי לדור בינתיים בבית, אך ישתדל בכל מאמצי כוחו להשיג מזוזה ולקובעה בפתח חדרי הבית, ויפה שעה אחת קודם (ילקו"ן חופה וקידושין עמ' תקלה).

יג. מי שהסיר את המזוזה מפתח ביתו ונתנה לסופר לבודקה ולהגיה אותה, ונמצאת כשרה, כשחוזר לקובעה בפתח ביתו חוזר ומברך לקבוע מזוזה (שם, עמ' תרכב)
מותר ליקח מזוזה מפתח זה ולקובעה בפתח אחר. ודווקא בפתח שגם הוא חיובו כראשון, אבל לא מפתח שחיובו מדאורייתא לפתח שחיובו מדרבנן (שם, עמ' תרכג).

מושגי יהדות

מפי הרב הראל זכריה שליט"א רב שכונה בראש העין ומו"ץ בבית ההוראה 'אפיקי מים'.

בן סורר ומורה

הוא מקרה המוזכר בפרשת כי תצא, בו נער מתנהג בדפוס שלילי קבוע גם לאחר שהוזהר, תוך אי ציות וזלזול באביו ובאמו, ובהתנהגות של נהנתנות מופרזת בזלילת מזון והשתכרות. על פי התורה, במצב זה הוריו יכולים להביא אותו אל זקני העיר, ודינו הוצאה להורג בסקילה.

על פי המשנה, מסכת סנהדרין (פרק ח' משנה ב') יש מחלוקת תנאים מתי נכנס הבן לחיוב כבן סורר ומורה. לפי דעת אחת, אכילת בשר המחייבת בעונש היא תרטימר בשר (לפי הגמרא מדובר על חצי מנה. משקל זה שווה לכ-213 או 240 גרם תלוי בדעות האחרונים) וחצי לוג יין (כ-300 סמ"ק). לפי הדעה השנייה, המובאת בשם ר' יוסי, הבן מתחייב רק לאחר אכילת מנה בשר ושתיית לוג יין. לפי המשנה שם, על הבן לגנוב את הבשר והיין מרשות אביו ולאכלם ברשות אחרים.

במשנה שם בפרק ח' מבואר, שעל ההורים להיות שלמים בגופם ולא להיות חסרים אבר אחד. לדעת רבי יהודה, על ההורים להיות דומים זה לזה בקול, במראה ובגובה, הב"ח מבאר את דברי הגמ' לפיה לא ייתכן בן סורר ומורה במציאות כיוון שבמקרה כשל רבי יהודה צריך האב להיות סריס, או שהאם איילונית. על פי ההלכה, הורי הבן צריכים להביאו לפני זקני העיר כדי שהם יחליטו אם להוציאו להורג. אם אחד ההורים אינו מסכים להרוג את הבן, אין הורגים אותו.

על פי המשנה, בן סורר ומורה אינו יכול להיות מתחת לגיל מצוות, משום שכדי להתחייב מיתה הוא צריך להיות בגיל שבו הוא מחויב לא לעבור עבירות. גיל זה מוגדר בלשון המשנה - "משיביא שתי שערות", שעל פי חזקה דרבא זה קורה בגיל 13 שנה.

גילו המקסימלי של הבן הוא עד 13 ושלושה חודשים, יוצא אם כן שהאפשרות להיות בן סורר ומורה מתפרסת בסך הכל על פני שלושה חודשים במהלך החיים: מגיל 13 ועד גיל 13 ושלושה חודשים.

יוצא לפי חז"ל, על מנת שכן יוגדר כסורר ומורה, עליו לעמוד בתנאים רבים. על כן ישנה שיטה הסוברת כי בן סורר ומורה הוא חוק תאורטי לחלוטין ואין אפשרות מציאותית לבצע את חוק זה, מחמת הגבלת החוק עצמה, משום שהחוק דורש שקולם של האב והאם יהיו שווים דבר שאינו מציאות.

ברכת שנה טובה

כתב מהרי"ל צוק"ל. השולח איגרת לחבירו בימים אלו, כותב לו שיכתב ויחתם בספר החיים. **והרב חיים פלאג'י צוק"ל** כתב בספר **"מועד לכל חי"** (סימן יא או"ד), שיכתוב לשנה טובה תכתב, או תזכה לשנים רבות נעימות וטובות.

בחודש אלול מרבים בלימוד בספרי מוסר ויראת שמים (מועד לכל חי סי' יא אות יג)

לעילוי נשמת ולמנוחת נפש

 מו"ר מתנא במו"ר סאלם זכריה צוק"ל מרן מו"ר הגאון עובדיה יוסף בן גורגיה צוק"ל זיע"א. הצדיק משה יעקב ב"ר יוסף הכהן רביקוב צע"ל. מרן מו"ר הגאון רבי שמעון ב"ר דוד בעדני צוק"ל. הסבא צאלח במו"ר מתנא ז"ל. הר' זכריה במו"ר צאלח זכריה צע"ל. חיים בן יחיאל והב ז"ל. ר' בנימין בן מנצור דעוס ז"ל. גיסי הרב זכריה בן חיים והב צע"ל. אליהו בן צדוק אהרן ז"ל. אליהו מגורי ז"ל ב"ר מרדכי נ"י. אליהו בן חיים והב ז"ל. כל חללי ישראל ה"ד. הרב ישראל בן הרה"צ שלום מנצור צע"ל. הבחור נועם יחיאל ז"ל בן ארז נ"י. סבתא רבא סעדי ב"ר יוסף זכריה ע"ה. סבתא שמס בת צאלח זכריה ע"ה. שמס במו"ר סאלם זכריה צע"ל. מרים בת יעל ז"ל. הדסה ב"ר יצחק מצנבר ע"ה. רחל בת חיים בן שמואל ע"ה. סבתא ברכה בת סעד מרחום ע"ה.. **הד' יונה חממה בת יוסף והב ע"ה**. עליה כודרה בת יחיא זכריה ע"ה. מרים בת שמס ז"ל. יהודה בן יעיש ז"ל. יפת ב"ר צאלח מעודה ז"ל הרה"ג אריה ב"ר יחיא חלא צע"ל. הרה"ג רבי יחיאל ב"ר אהרן תם צע"ל הרב אפרים ב"ר יוסף חממי צע"ל. הרה"ג אשר הכהן ב"ר בנימין זאב דייטש צע"ל. סעדיה בן עובדיה בצלאל ז"ל. ה"ה בנימין יהונתן ז"ל בן חנה שושנה משולם תחי' הרב אביעד ב"ר שמעון צדוק ז"ל. הרבנית מרגלית נאה יפת ע"ה בת מרן רבי שמעון צע"ל. הרב מנחם שוקר ב"ר סולמן צע"ל אחותי מירב ב"ר עובדיה ז"ל. ובתה מוריה ז"ל בת שלמה אנקונינה נ"י. רבי אהרן עמיאל ב"ר יצחק ז"ל. יצחק חי בן צאלח מצנבר. ז"ל . הבח' מיכאל כהן ז"ל ב"ר אליאסף נ"י. הרב יפת ב"ר עובדיה עובדיה עדיני צע"ל. יפה בת אסתר ז"ל

הילולת המקובלים האדמו"רים והרבנים הצדיקים צע"ל י"ד עד כ' אלול תשפ"ה

יד. רבי יעקב מלול. רבי יצחק גאטיניו. רבי דוד קאמין. **טו.** רבי משה אלשקר. רבי נחמן בטיטו. רבי ניסים אברהם אשכנזי. רבי יוסף קוב. רבי שושן מאוז. רבי דוד לעזיז דנינו. רבי מסעוד יונה אדרעי. **טז.** רבי נתנאל. אלשיך. רבי יחיא שניאור. רבי אברהם אביגדור נחום לנדא מסטיריקוב. **זי.** רבי משה ב"ר יעקב טוילידנו. רבי יוסף קארה. רבי הלל דוד סתהון. רבי סאסי הכהן. רבי סעדיה בן יוסף. רבי חיים שמואל הכהן קונורטי. **יח.** רבי יהודה ליווא ב"ר בצלאל. רבי עבדאללה סומך. רבי שמואל עמאר. **יט.** רבי חיים בנבנישתי. רבי סלימאן מנחם מני ב"ר אליהו. רבי אהרן אלנקווא. רבי יעקב מאורליינש. **כ.** רבי חיים קורח. רבי מנחם בצרי. רבי אליהו לאפיאן. רבי אברהם מונסה. רבי יוסף שלמה כהנמן. רבי אליהו פרדס.